

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 stycznia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 stycznia 2018 roku, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383), odmówił A. M. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie udokumentował wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodnione okresy składkowe, na dzień 1 stycznia 1999 roku wynoszące 25 lat, 11 miesięcy i 14 dni oraz okresy nieskładkowe wynoszące 3 miesiące i 3 dni. Organ rentowy nie uwzględnił żadnego okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych.

(decyzja – k. 7 akta ZUS)

A. M., 8 lutego 2018 roku, wniósł odwołanie od przedmiotowej decyzji podkreślając, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego dotyczącego niezaliczenia mu okresów zatrudnienia, jako pracy w warunkach szczególnych oraz żądając zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Odwołujący podkreślił, że od 1 stycznia 1976 roku rozpoczął pracę na stanowisku prasowacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca pracował w Spółdzielni (...), (...) Spółka z o. o. oraz w zakładzie (...) w P..

(...) urządzeń do prasowania, klejenia i wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym została wymieniona w wykazie prac w szczególnych warunkach, których wykonywania uprawnia do niższego wieku emerytalnego (wykaz A, dział VII, pkt 8).

Ponadto, w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach, wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, której okres podlega zaliczeniu do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, ponieważ po jej odbyciu niezwłocznie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia i podjął je.

(odwołanie – k. 3 – 7)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 19 lutego 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w Ł., wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację tożsamą jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 18 – 19)

Na rozprawie z dnia 19 lipca 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

(stanowiska stron – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:47:43 – 00:50:52 – k. 193, płyta CD)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. urodził się (...). Wnioskodawca, w dniu 23 stycznia 2018 roku złożył wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. 1 – 3 akta ZUS)

Wnioskodawca od 28 sierpnia 1972 roku został zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku ucznia. Po ukończeniu 3 – letniej nauki

w (...) Szkole Zawodowej w dniu 19 listopada 1974 roku oraz uzyskując zawód krawca odzieży męskiej, A. M. odbywał praktykę do końca 1975 roku. Uzyskał dyplom oraz zdał egzamin czeladniczy w dniu 12 czerwca 1975 roku.

(świadectwo ukończenia szkoły zawodowej – k. 8, świadectwo – k. 9, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD)

W okresie od 28 sierpnia 1972 roku do 14 marca 1995 roku wnioskodawca był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w P.. W okresie od 28 sierpnia 1972 roku do 31 grudnia 1975 roku A. M. był zatrudniony na stanowisku ucznia, zaś w okresie od 1 stycznia 1975 roku do 14 marca 1995 roku był zatrudniony na stanowisku prasowacza, w pełnym wymiarze czasu pracy.

(świadectwo pracy – k. 11, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD)

W okresie od 25 kwietnia 1977 roku do 10 kwietnia 1979 roku A. M. odbywał służbę wojskową. Po ukończeniu służby wojskowej podjął pracę w tym samym zakładzie pracy oraz na poprzednio zajmowanym stanowisku.

(kserokopia książeczki wojskowej – k. 10, świadectwo pracy – k. 11, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD)

Podczas zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P., na stanowisku prasowacza, A. M. zajmował się końcowym prasowaniem rzeczy ciężkich,

jak płaszcze, kurtki spodnie, bluzy. W zakładzie znajdowały się stoły prasownicze,

a w późniejszym okresie także maszyny prasownicze, które były umiejscowione na hali produkcyjnej, na tkalni. Na hali znajdowało się około 40 maszyn szwalniczych. Panował duży hałas oraz zapylenie z tkalni i wysoka temperatura. Nie było żadnego odrębnego pomieszczenia dla prasowaczy, wykonywali oni swoje zadania na hali tkalni. Żelazka były ciężkie, ważyły ok. 2 kg, ciągle się nagrzewały oraz stoły prasownicze były podgrzewane. Ponadto także maszyny wytwarzały ciepło. Na hali nie było klimatyzacji. Przy dużym stole prasowniczym znajdowała się wytwornica pary i żelazka parowe. Później wprowadzono do prasowania prasownice parowe. Żelazka były cały czas podłączone do parownicy. Wnioskodawca pracował w systemie po dwie osoby na zmianę. Ze względu na pracę w warunkach szczególnych pracownicy początkowo otrzymywali mleko, następnie dodatek pieniężny do wynagrodzenia. Wnioskodawca wystąpił do pracodawcy o wydanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych, jednak odmówiono mu wydania takiego dokumentu.

(zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD, zeznania świadka W. S. – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:29:39 – 00:38:59 – k. 193, płyta CD, zeznania świadka W. Z. – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:38:59 – 00:45:07 – k. 193, płyta CD)

W okresie od 15 marca 1995 roku do 29 lutego 1996 roku A. M. był zatrudniony w (...) Spółka z o. o. w P., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza.

(świadectwo pracy – k. 12, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD)

Podczas zatrudnienia w (...) Spółka z o. o., na stanowisku prasowacza, wnioskodawca wykonywał te same prace co w Spółdzielni Pracy (...), bowiem poprzedni pracodawca został przejęty przez (...) Spółka z o. o. Wnioskodawca nadal był zatrudniony na stanowisku prasowacza i pracował w tym samym budynku i w hali tkalni, co poprzednio. Pracował także w tych samych warunkach oraz przy użyciu tych samych urządzeń. Wnioskodawca nie otrzymywał dodatku za pracę w warunkach szczególnych.

(zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD, zeznania świadka W. S. – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:29:39 – 00:38:59 – k. 193, płyta CD)

W okresie od 7 marca 1996 roku do 31 maja 2002 roku A. M. był zatrudniony w (...) Producent Odzieży Męskiej w P., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza. W okresie od 1 lipca 1996 roku do 30 lipca 1996 roku wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego.

(świadczenie pracy – k. 13, zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD)

Podczas zatrudnienia w (...) Producent Odzieży Męskiej w P. na stanowisku prasowacza wnioskodawca był prasowaczem wyrobów końcowych. Stanowiska prasowaczy znajdowały się na szwalni i nie były oddzielone. W zakładzie znajdowało się około 60 maszyn szwalniczych oraz trzy stoły do prasowania. Wnioskodawca prasował cały czas żelazkiem. Sporadycznie używał maszyn prasowniczych. Na zmianie było 10 prasowaczy – niektórzy używali maszyn prasowniczych do poszczególnych elementów. Włącznie z wnioskodawcą trzech pracowników zajmowało się prasowaniem wykończeniowym i prasowali żelazkami wyroby gotowe. Wnioskodawca nie otrzymywał dodatku za pracę w warunkach szczególnych.

(zeznania wnioskodawcy – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:02:07 – 00:26:09 oraz 00:46:53 – 00:47:43 – k. 193, płyta CD, zeznania świadka W. S. – e – protokół rozprawy z dnia 19 lipca 2018 roku – 00:29:39 – 00:38:59 – k. 193, płyta CD)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach emerytalnych i kapitałowych ZUS dotyczących wnioskodawcy oraz dokumentów z akt osobowych wnioskodawcy z zakładów pracy.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że świadkowie W. S. oraz W. Z. byli zatrudnieni w tych samych zakładach pracy co wnioskodawca, a zatem posiadają wiedzę odnośnie charakteru zatrudnienia wnioskodawcy i rodzaju wykonywanych przez niego czynności. Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawcy oraz wskazanych świadków nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności. Zeznania te są spójne, logiczne, wiarygodne i znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej, stanowiąc tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Żadna ze stron nie kwestionowała wiarygodności zebranej w toku postępowania dowodowego dokumentacji osobowej dotyczącej wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2018 r., poz. 1270) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z przepisu art. 32 wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.).

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą wymienione w dziale VII (zatytułowanym „W przemyśle lekkim”) pod poz. 8 (...) urzędzeń do prasowania, klejenia i wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym”.

Stosownie zaś do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest – w myśl § 2 ust. 2 – świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania emerytury w zakresie wymaganego wieku (ukończone 60 lat) oraz ogólnego stażu pracy (co najmniej 25 lat). Jako staż pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy następujących okresów pracy, za które to okresy brak jest świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez pracodawcę, tj. okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P., w okresie od 1 stycznia 1975 roku do 14 marca 1995 roku, na stanowisku prasowacza, w pełnym wymiarze czasu pracy, zatrudnienia w (...) Spółka z o. o. w P., w okresie od 15 marca 1995 roku do 29 lutego 1996 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza oraz zatrudnienia w (...) Producent Odzieży Męskiej w P., w okresie od 7 marca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza (z wyłączeniem okresu korzystania z urlopu bezpłatnego od 1 lipca 1996 roku do 30 lipca 1996 roku).

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii należy zwrócić uwagę, iż świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się

jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k. p. c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r. sygn. III AUa 3113/08, opubl. LEX nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 r. sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 r. sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60). Jednocześnie

w judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż regulacja § 2 statuująca ograniczenia dowodowe nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy

i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia

w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność rodzaju i charakteru wykonywanych przez wnioskodawcę czynności przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę złożonej do akt sprawy dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy oraz zeznania zgłoszonych świadków.

Lektura dostępnych świadectw pracy wskazuje, że przez cały okres zatrudnienia

w tych miejscach wnioskodawca, w wymiarze pełnego etatu, wykonywał pracę prasowacza. Przedmiotem analizy Sądu Okręgowego było wobec tego czy jako praca w warunkach szczególnych mogą być traktowane okresy zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...)

w P., w okresie od 1 stycznia 1975 roku do 14 marca 1995 roku, na stanowisku prasowacza, w pełnym wymiarze czasu pracy, zatrudnienie w (...) Spółka

z o. o. w P., w okresie od 15 marca 1995 roku do 29 lutego 1996 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza oraz zatrudnienia w (...) Producent Odzieży Męskiej w P., w okresie od 7 marca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku,

w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku prasowacza (z wyłączeniem okresu korzystania z urlopu bezpłatnego od 1 lipca 1996 roku do 30 lipca 1996 roku).

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał dostateczne podstawy do tego, aby wymienione okresy uznać za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych.

Na okoliczność prac wykonywanych przez wnioskodawcę Sąd dopuścił dowód

z zeznań świadków i zeznań wnioskodawcy słuchanego w charakterze strony. Z zeznań świadków W. S. oraz W. Z. jednoznacznie wynika,

że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia we wskazanych powyżej przedsiębiorstwach wykonywał pracę w charakterze prasowacza, która to była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nadto praca ta była zawsze wykonywana bezpośrednio na hali produkcyjnej, tkalni, gdzie znajdowało się kilkadziesiąt maszyn szwalniczych. Twierdzenia świadków i wnioskodawcy odnośnie charakteru wykonywanej przez niego pracy znalazły potwierdzenie w załączonej do akt dokumentacji.

W toku procesu niewątpliwie ustalono, że wnioskodawca podczas zatrudnienia

we wskazanych powyżej zakładach pracy zajmował się końcowym prasowaniem rzeczy ciężkich, jak płaszcze, kurtki spodnie, bluzy. W zakładzie znajdowały się stoły prasownicze,

a w późniejszym okresie także maszyny prasownicze, który były umiejscowione na hali produkcyjnej. Na hali znajdowało się około kilkadziesiąt maszyn szwalniczych. Panował duży hałas oraz zapylenie z tkalni i wysoka temperatura. Żelazka były ciężkie, ważyły ok. 2 kg, ciągle się nagrzewały oraz stoły prasownicze były podgrzewane. Ponadto także maszyny wytwarzały ciepło. Na hali nie było klimatyzacji. Przy dużym stole prasowniczym znajdowała

się wytwornica pary i żelazka parowe. Później wprowadzono do prasowania prasowalnice parowe. Żelazka były cały czas podłączone do parownicy.

W świetle tak poczynionych ustaleń, zdaniem Sądu Okręgowego, spełnione zostały podstawy do tego, aby pracę świadczoną przez wnioskodawcę we wskazanych powyżej zakładach pracy oraz wymienionych powyżej okresach, ponad wszelką wątpliwość, zakwalifikować jako okresy pracy w warunkach szczególnych. Praca wykonywana przez wnioskodawcę na stanowisku prasowacza swoim rodzajem odpowiada pracy wymienionej w wykazie A, dziale VII (zatytułowanym „W przemyśle lekkim”) pod poz. 8 (...) urzędzeń do prasowania, klejenia i wykrawania wyrobów w przemyśle odzieżowym” Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 7 lutego 1983 roku (Dz. U. nr 8, poz. 43).

Ponadto, w okresie od 25 kwietnia 1977 roku do 10 kwietnia 1979 roku A. M. odbywał służbę wojskową. Po ukończeniu służby wojskowej podjął pracę w tym samym zakładzie pracy oraz na poprzednio zajmowanym stanowisku.

W ocenie Sądu Okręgowego okres odbywania przez wnioskodawcę służby wojskowej w trakcie zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w P. podlega również zaliczeniu do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym z uwagi na pracę w szczególnych warunkach, gdyż w ciągu 30 dni od zakończenia odbywania służby wnioskodawca kontynuował zatrudnienie u tego samego pracodawcy, na tym samym stanowisku i wykonywał pracę w tym samym charakterze.

Wskazać zatem należy, że możliwość zaliczenia okresu odbywania służby wojskowej do stażu pracy w warunkach szczególnych wynika nie tylko z uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 02.07.2015 r. III UZP 4/15, opubl. Biuletyn SN 2015/7/18 - 19. Zgodnie bowiem już z wcześniejszym orzecnictwem Sądu Najwyższego okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (por. wyrok SN z dnia 6 kwietnia 2006 roku, sygn. akt III UK 5/06, OSNP 2007/7 – 8/ M.P.Pr. (...), wyrok SN z dnia 25 lutego 2010 roku, sygn. akt II UK 219/09, LEX nr 590248, 17.05.2012 r., I UK 399/11, wyrok SA w Łodzi z 31.03.2015 r., III AUa 281/15, opubl. LEX nr 1679965, wyrok SA w Łodzi z 12.03.2015 r., III Aua 649/14, opubl. LEX nr 1680028).

Zgodnie natomiast z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z dnia 29 listopada 1967 r., nr 44, poz. 220) w jego brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 roku zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło

z przyczyn niezależnych od pracownika. Natomiast zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu od dnia 1 stycznia 1975 roku zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika

Stosownie do brzmienia art. 108 obowiązującego do dnia 31 grudnia 1974 roku przytoczonej ustawy czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym

zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Natomiast w myśl cytowanego przepisu od dnia 1 stycznia 1975 roku czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby.

Podkreślić zaś należy, że ubezpieczony po odbyciu służby wojskowej podjął w ciągu 30 dni zatrudnienie w Spółdzielni Pracy (...) w P., w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby i wykonywał pracę w tym samym charakterze, tj. prasowacza.

Uznanie wymienionych okresów za pracę w warunkach szczególnych daje wnioskodawcy okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat. W Spółdzielni Pracy (...) w P. Sąd zaliczył do pracy w warunkach szczególnych okres od 1 stycznia 1975 roku do 14 marca 1995 roku, kiedy odwołujący był zatrudniony na stanowisku prasowacza (wraz z okresem od 25 kwietnia 1977 roku do 10 kwietnia 1979 roku kiedy odbywał służbę wojskową) tj. 20 lat 2 miesiące i 14 dni, w (...) Spółce z o. o. w P. (następcy Spółdzielni (...)) okres od 15 marca 1995 roku do 29 lutego 1996 roku tj. 9 miesięcy 15 dni oraz w (...) Producent Odzieży Męskiej w P. okresy od 7 marca 1996 roku do 30 czerwca 1996 roku oraz od 31 lipca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku tj. 2 lata 8 miesięcy i 25 dni. **Łącznie Sąd uwzględnił 23 lata 8 miesięcy i 24 dni pracy w warunkach szczególnych.**

Reasumując, wnioskodawca legitymuje się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych uprawniającym go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k. p. c, w punkcie pierwszym sentencji wyroku, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2018 roku (od pierwszego dnia miesiąca, w którym skarżący złożył wniosek).

W punkcie drugim sentencji wyroku Sąd Okręgowy, na podstawie art. 98 k. p. c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku, w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800), zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w Ł., na rzecz A. M. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu wraz z aktami rentowymi

K. J.